

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ РІК XLV. Ч. 201. Джерзі Ситі, Н. Дж., понеділок 30-го серпня 1937.

VOL. XLV. No. 201. Jersey City, N. J., Monday, August 30, 1937.

THREE CENTS

ВАШИНГТОН ОСТЕРІГАЄ КИТАЙ І ЯПОНІЮ

ВАШИНГТОН. — Секретар стеїту Гол вислав до урядів Японії й Китаю ноту, якої зміст публіковано не проголошено, але про яку відомо, що Злучені Держави застерігає собі в ній право жадати відшкодування за всі шкоди, які понеслиб американські громадяни внаслідок операцій згаданих держав у Китаю. До цього включено теж американські кораблі.

Одержано повідомлення про блокаду.

Департамент стеїту одержав офіційне повідомлення про проголошену Японією блокаду. Та з цього повідомлення не знати ясно, чи цю блокадою є теж обняті й чужинські кораблі.

Не знають, що робити.

Вашингтонський уряд опинився у добрім клопоті. Бо якщо прийме офіційно до відома проголошену Японією блокаду, то тимсамим мусить визнати, що між Китаєм і Японією існує війна, бо нема блокади без війни. А таке визнання дуже комплікує положення Америки.

ВИПОВІДАЮТЬ ФОРДОВІ „ВИНУ“

МІЛВОКІ. — На конвенції Об'єднаних Автомобільних Робітників проголошено в присутності 1,100 делегатів зібрати спеціальний фонд у сумі \$400,000, призначений на боротьбу з Фордом, щоб тимчином примусити його визнати автомобілеву йнцію. Кожного члена цієї юнії оподатковано на ту ціль сумою \$1. Відповідну резолюцію прийнято серед співів і окликів. Ухвала запала по довгій дебаті, підчас якої Джан Луїс, голова Комітету Промислової Організації, заповів, що робітники „Форд Мотор Компані“ таки стануть членами юнії. Підчас своєї промови Луїс назвав „робітничим зрадником“ Вільяма Гріна, президента Американської Федерації Праці. Промовляючи підчас дебатів і робітники, що працюють у Форда, а між ними й один мурин. Всі вони твердили, що робітники, що працюють у заводі Форда, раді вступити до юнії. Імен тих безісідників не подано до публічного відома.

Називає Луїса „переводним робітничим провідником“

Коли проголошено вислді голосування у справі оподаткування на боротьбу з Фордом, розпочато демонстрацію, що тревала 10 минут, підчас якої співано пісню „Солідарність назавжди“. Зроблено теж овацію Луїсові, а Гомер Мартин, президент Об'єднаних Автомобільних робітників, назвав його „переводним робітничим провідником“.

КАЖЕ, ЩО НЕ ГОДИТЬСЯ З КОМУНІСТАМИ.

НЮ ЙОРК. — Посадить Ля Гвардія, кандидат на поновний вибір, заявив, що хоч комуністи заявляються за його кандидатуру, то він не поділяє їхніх поглядів. Але радий, що й комуністи є захищені в справі „доброї управи містом“.

ЖИДИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПЕРЕД ГОЛОМ.

ВАШИНГТОН. — Секретар стеїту Гол засипаний протестами ріжних жидівських провідників. Жиди протестують тому, що дилбматичний представник Злучених Держав буде присутній цього року на нацистичнім конгресі, який відбудеться в Нормбергу. Кажуть у своїх протестах, що неможливо бути американському амбасадорові на таким конгресі, на яким оплюгають ідеали демократії.

Протест не допоможе.

Та з тих протестів нічого не вийде. Бо на конгресі в Нормбергу будуть теж представники таких держав як Велика Британія чи Франція. Прибудуть вони там на „особисті запросини Гітлера“.

ПОСТРІЛЕНО СТОРОЖА ТРОЦЬКОГО.

МЕКСИКО СІТІ. — Пострілено й тяжко ранено поліція, що постійно сторожив дім, у якому живе Троцький. Кажуть, що це пробовано вчинити „а-тента“ на життя Троцького. Ка інші твердять, що поліція пострілив себе цілком випадково.

ХВАЛИТЬ БОЛЬШЕВИКІВ, А СТРАШИТЬ ФАШИЗМ.

НЮ ЙОРК. — Семюел Унтермайер, один з найвизначніших жидівських провідників, повернувшись з Советів, вихвалює їх на всі лади, даючи до зрозуміння, що в Америці порядки далеко гірші ніж у Советах. Каже далі, що фашизм є тисяч разів небезпечніший від комунізму.

ВИКИДАЮТЬ ЧУЖИНЦЬКИХ РОБІТНИКІВ.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ. — І тут, як і по інших містах, усувають з робіт „Доблю Пі Ей“ робітників, що не мають американських громадянських паперів. Покищо усунуто 800 осіб, а на їх місце прийнято американських громадян. Та кажуть, що ті чужинці, яких позбавлено роботи, дістануть допомогу.

СТРАШНІ ПОВЕНІ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ

Полуднева частина східної Галичини потерпіла страшенно внаслідок зливи і повеней. Ріка Бистриця виступила з берегів, зірвала там і поплила старим руслом, заповнюючи величезні шкоди полям. Також виступив з берегів Прут та залив великі обшари. Ріка Лимниця нагло збрала та зірвала два мости.

ДОСМЕРТНИЙ ТАБОР ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ

Провінційний уряд Алберти, хочаби позбутися нежонатих безробітних, які нездібні до тяжкої фізичної праці або задля старшого віку, або, як хіба, фізичних нестач, приготував для них табір у долині ріки Пембін, між двома малими містечками, Евансбург і Ентвист. Туди висилають примусово тих нещасливців на ціле життя, неначе до якогось табору інтернованих у часі війни, де вони дістають два рази їсти денно й пачку тютюну. Крім того дають їм, відповідно до потреби, лиху робітничу одіж і грубі черевики. Мусять теж сповняти легку домашню роботу у таборі.

Евансбург віддалений 70 миль на захід від Едмонтона, при головнім залізничнім шляху, що йде до Венувер, і тому всяка контрола над поведінкою з нещасливцями виключена. А треба знати, що тими вигнанцями з цивілізованого осередка та зліди контролі добродійних товариств є майже самі чужинці, між ними становлять більшість українці. Англійців та родювничих канадійців у тим ізольованім таборі майже нема, бо вони не далися туди вислати. Отак уряд Ейбергардта, замість дивіденду, створив для згаданих нещасливців табір інтернованих, де вони засуджені на нужденне, жорстке життя та скоренне вимиртї з причини невідомого та лихого й нужденного варту.

УБИВСТВО І САМОБИВСТВО

На цвинтарі у Велі, Ридер, Ман., Генрі Бойчук, літ. 24, вистрілом з револьвера вбив свою лубку Марію Пресильовську, літ. 20, і після того сам себе застрілив.

З листів, які вбійник і вби́та дівчина залишили до своїх рідних, виникає, що Генрі Бойчук і Марія Пресильовська умовилися щодо своєї смерті. Закохані в листах просять поховати їх біля себе. Покищо не знати, яка була причина того подвійного душогубства, бо згадані хлопці і дівчина мали цей осени піратись.

СОРОЧКА ВРЯТУВАЛА РИБАКІВ

Капітан озерного пароплаву замітив далеководом білу точку на озері Онтеріо, 12 миль від пристані Порт Делузі. Завернувшись в ту сторону, парохід урятував від певної смерті чотирьох рибаків, які цілий день шукали рятунку у безладній лодці, на якій один із них висів свою сорочку. Рибакими були Йосиф Ващук, Пилип Король і два американці.

АМЕРИКАНЦІ — КОПАЛЬНЯ ЗОЛОТА

Директор провінційного бюро реклами в Торонто подав цифри, що через Онтеріо переїхали 9,000,000 туристів зі Злучених Держав. Осталили вони в провінції щонайменше \$125,000,000. Уряд радів, бо американські туристи для Онтеріо уявляють собою дійсну копадьню золота. Всі копальні золота в Онтеріо стільки за цілий рік золота з себе не видадуть.

ЗАБОРОНА ІМПРЕЗ

Від якогось часу зборівське стародство не дає дозволу на улаштування театральних вистав і ріжних імпрез. І так в останньому часі не дало стародство дозволу відбутись імпрезі читальням „Просвіти“ в громадах: Підгайчики, Славна, Цецивка, Ярославичі, Кабарівці, Богутині, Торгові, Мотиви заборони незнані. Згадані читальні мають поважні матеріальні втрати.

УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЛИКАН

У торонтонському щоденнику „Телеграм“ появилася світлина українського великана з північного Онтеріо, про якого пишуть, що Самсон у порівнянні з ним виглядав би як дудка. Ним є Антін Соколовський, молодий робітник-механік у фабриці паперу в північній частині провінції. Соколовський є високий 6 стій і 5 цадліт важить 250 фунтів. Коли входить дверима до хати, то мусить згинатись і бком йти, щоб собою не зрушити одвірків дверей. Дорослого чоловіка Антін піднесе як зяльку одною рукою, а 500-фунтова папка паперу для нього те саме піднести, що звичайному чоловікові книгу.

Як світлина вказує, цей український Геркулес є симетрично збудованим і навіть вродливий. Якщоб він уззявся до кулачної боротьби, то побив би всіх чемпіонів кулачної і борбничької штучки.

БРАЗИЛЬСЬКИЙ ДИМ ГОРОЮ

Тішаться бразильські часописи, що бразильський тютюн подбиває інші на світовім ринку. Виязі тютюну за кордон збільшився за останній піврік на 36 процентів.

КЛОПІТ ЗІ ШПАКАМИ

Природознавці в Онтеріо пропонують уживати рушників, щоб вигубити хмарні шпаків, що наносять шкоди фермерам і нищать шляхотні роди птиць. Як диких канарік, тощо. Птицезнавці з місцевого університету твердять, що за 20 літ число шпаків в Онтеріо виносить 12,000,000,000,000. Є вони великі шкідники, бо в одній тільки околиці знищили три тисячі основних дерев. Свої гнізда залюбки зривають у скринках і дірах, де тільки попаде. Крадіж вони листи з почтових скриньок на фармах, а по містах — усіякі блискучі предмети з домім, включно з біжутерією. М'ясо з них смачне. Якщо люди закусують „пап“ зі шпаків, візьмуться до їх винищення.

ДОМАГАЄТЬСЯ ВІЗНИЦІ ДЛЯ СІНА

17-літній Рос Лутіт був поставлений перед суд у Торонті у зв'язку з обвинуваченням у вломах. Його мати станула як свідок, домагаючись від суду в'язничної кари для сина, аж доки не стане повнолітнім. Мати твердила, що відложений реченець в'язниці, а то й багато нічого не допоможе. Батько боронив сина, спихуючи вину на лихе товариство. Але суддя послухав матери й таки післав сина до в'язниці.

РОСТУТЬ, ЯК ГРИБИ

Не зважаючи на те, що в Литвинові, пов. Підгайчиків, літвінськом лані є косячок до якого кожною третьою неділю приїздить польський священник з Завалова, — то в цьому році напроти литвинівського двора і коштом двора будують з цегли досить великий костел. А в Литвинові є аж 15 (п'ятнадцять) осіб рим.-кат. обряду. Та українці туди не підуть!

СМЕРТЬ ВІД БДЖІЛ

Коло місцевості Гасфурт (Німеччина) залетів до загороди одного селянина величезний рій бджіл і пожалив цілу родину, зложену з 5 осіб, та домашні звірята. Власник загороди помер, а решта членів родини бореться зі смертю. Впави також два коні.

ВУЛИК У ШТАНАХ

Чеські газети приносять забавну історію, що трапилася недавно словацькому селянину. Він усів до поїзду у Братиславі й уззя з собою у паперовому мішечку рій бджіл, що їх хотів перевезти до сусіднього села. Та мабуть від потраплення поїзду, або від спеки, бджоли розлютилися й почали вилітати з паперового мішечка і вилізати по ногах у штани пасічника. Селянин закусив зуби й хотів бути спокійним, а навів усе мішечка до своїх сусідок у переділлі. Та коли бджоли почали підлізати все вище й вище, зірвався нараз селянин як опарений і почав до своїх сусідок несамовито кричати: „На дівр, на дівр!“ Словачки втекли й дали знати кондукторові, що в переділлі здурів чоловік. Персонал поїзду прийшов до середини й застав селянина тільки в портиях, цілком пригнобленого. Він оповів їм свою трагікомічну історію. Як жінки вийшли, він скинув штани й став витирати бджоли при вікні. Нараз надіхав поїзд з другої сторони й протяг вирвав йому штани з рук. Закінчилася історія тим, що якийсь подорожний позичив селянин нові штани, щоб він міг дістатися додому. Він зірікся взяти бджоли поїздом.

БІРКА ПІДЧАС ВЕСІЛЛЯ

В Полянах, повіт Жовква, відбувалося весілля в домі Василя Кутного. Підчас забави під впливом алькоголю прийшло до бійки, підчас якої хтось пробив ножем плечі 28-літнього Мих. Петрусика з Борків. Домініканських підбрюховичами. Петрусик помер від упливу крові.

ЗНОВ ЗАМОРДУВАЛИ В СОВЕТАХ 40 ОСІБ

МОСКВА. — Советська преса стверджує, що в Іркутську розстрілено знову 32 особи, всі урядові, або з родини урядовців, советської далеко-східної залізниці. Советська влада закидала їм затроєння води в поїздових начиннях. Щоправда, ніхто від затроєння не помер, тільки знайшли у воді сірчанний розчин, і за те розстріляли 32 особи. Рівночасно з тим розстрілено в Ленінграді 8 осіб, яких закидають „шпигунство, саботаж і троцькізм“.

КАТАСТРОФАЛЬНІ БЕЗПОРЯДКИ В СОВЕТСЬКІЙ ПОЧТІ

МОСКВА. — У зв'язку з усуненням комісара фінансів, Гринька, і комісара комунікацій, Халейського, советська преса признається, що в советській пошті і телеграфах був катастрофальний безпорядок. Десятки тисяч листів пропадали на поштових складах, або їх розкрадали. Також у комісаріаті фінансів були безпорядки. Державний бюджет мав грубі недотримання і рахункові суцерецності. Гринька правдоподібно за те поставлять під суд.

ДЕВ'ЯТЬСОТЛІТТЯ КИЇВСЬКИХ ВОРИТ

КИЇВ. — Цього року проминає 900-ліття київських Золотих Воріт, що є найстарішою пам'яткою з княжих часів. Ці ворота, які стояли колись перед містом, тепер стоять у самому центрі Києва. Влада їх кілька разів підмуровувала, щоб не дали їм завалитися. З золота, очевидно, давно не осталося ні сліду. Легендарним є також переказ, що вони колинебудь взагалі були покриті золотом.

ПОЛЬСЬКІ ЖИДИ ПОСТІЯТЬ

ВАРШАВА. — Жиди цілої Польщі, в числі 2 і пів мільона осіб, рішили постіти цілий день на протест проти польського гнету. Рівночасно з тим жидівські рабини видали відозву до всіх жидів світу, включаючи американських, щоб вони прилучилися до їх посту, а також щоб поспішили на поміч польським жидам, яких доля нині є далеко тяжча ніж перед війною.

ЗАВ'ЯТІ БОІ В КИТАЮ

ШАНГАЙ. — В Китаю ведуться зав'язті бої. Китайська армія ступнево уступає перед японською. Майже цілу околицю Вусунг китайські війська опустили. Китайський штаб заявляє, що відступ відбувається пляново і що китайські війська, відступаючи, займають згорі приготовані позиції. В китайських кругах не виключають, що японцям удасться зайняти Шангай і Нанкінг, себто столицю Китаю, але це, на їх гадку, не буде нічого страшного, бо Китай такий великий, що цієї втрати боліше не відчує. Завданням китайських військ, заявив представник китайського штабу, є вдержати лад і мораль в армії та в той спосіб приготувитись до довгої кампанії. А на погляд чужих військових знавців, Японія повинна виграти війну впродовж чотирьох місяців.

БЛИСКУЧА ПЕРЕМОГА РЕВОЛЮЦІЙНИХ ВІЙСЬК

БІЛЬБАО. — Довга кампанія еспанських революціонерів проти північно-західного фронту закінчилася блискучою перемогою. Після Більбао впав Сантандер, а тепер ціла баскійсько-астурійська армія розбита до тла. Революціонери вбили біля 35,000 полонених, а притім відповідну кількість воєнної добичі. Тепер революціонери очищують заняту територію з червоних елементів і, закріпивши владу, перекинуть свої війська під Мадрид і Валенсію.

ЯПОНЦІ ПЕРЕПРОШУЮТЬ АНГЛІЮ

ЛОНДОН. — Япо́нський амбасадор заявив в англійським міністерстві закордонних справ і висловив своє глибоке співчуття з причини пострілення англійського амбасадора японськими літаками. Є одначе чутки, що англійський уряд не задовольниться тими перепросинами, а жадає слідства і стрих кар для японських летунів. Пострілений амбасадор правдоподібно вилікується з ран.

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯДОВИЙ КОМУНІКАТ ПРО РОЗРУХИ

ВАРШАВА. — Польський уряд видав офіційний комунікат про селянські розрухи, в яких поліція вбила біля 60 селян. Комуникат усю вину за ці розрухи складає на польську селянську партію „Страніцтво Людове“, яка то партія розпочала селянський страйк, що мав стримати всякий довіз харчів до міст. Цей страйк, як говорить комунікат, скоро переміниться в саботаж і розрухи, які однак тепер уряд — так говорить комунікат — здавна і приєрнув порядком.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

З кожної редакції не відповідає.
Тел. "Свобода" в Бергені 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BERGEN 4-1016.
1937-38

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

3 Копії належить посылати гроші дити на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЯК НЕ ВІЙНА, ТО ЩО ТАКЕ?

Як Італія пішла підбивати Етіопію і як лилася кров, а люди гинули тисячами, то ні Ліга Націй, ні світові держави не могли рішитися, чи називати ці події — війною. А що діється в Іспанії і яка там ведеться кривава боротьба, про це всі знаємо, але знаємо й те, що й там в очах держав світу формально нема — війни. Подібне можна сказати і про ті події, що тепер відгравуються в Китаї, де гинуть у боротьбі між японськими і китайськими військами тисячі, де нищать величезне місто, бомбардують кораблі й смертельно ранять британського амбасадора і де формально, навіть в очах американського уряду, теж нема — війни. Ось це та гра, яку називають у світі політикою, або виразніше — дипломатією. Гра, яку звичайні люди не можуть зрозуміти, а це з простої причини, бо вона протиставляється простому розумові, якщо при розумуванні людина придержується засад якоїсь загальної етики й логіки.

Та пробуймо відгадати, що властиво діється на Далекому Сході. Якби брати під увагу заяви Японії, то виходило б, що вона бажає Китаєві тільки добра, спокою і порядку. Ніби радаб допомогти Китаєві, об'єднати, створити сильний уряд. А на ділі справа мається якраз навпаки. Саме Японія не дає китайському національному уряду зрости в силу. Саме Японія, поминаючи центральний нанкінський уряд, пробувала полагодувати різні спірні справи з урядами поодиноких китайських провінцій, щоб таким чином легше підтягнути північний Китай під свої впливи. Бо Японія, опанувавши Манчжукію, хоче покуситися ще далі в глибокий Китай. А цьому посяганню й їй та обставина, що в Китаю продовжується громадянська війна і ще є такі „вожді“, що завше готові торгувати інтересами рідного краю, як от той генерал Сунг, що згодився на домагання Японії відтягнути з Північя, давньої столиці Китаю, свої війська. Та військо, як відомо, мало більше патріотизму від свого провідника і відмовилось опустити Північ. І ось так зачалася та боротьба, яка тепер сконцентрована біля Шангаю.

І чи може бути та боротьба чим іншим, як війною? І чи можна бути при здоровім розумі й не добачувати цього, що поступовання Японії на Далекому Сході це послідовне змагання використати безладдя в Китаю і в міжнароднім положенні на те, щоб поширити на Далекому Сході свої політичні впливи та скріпити себе територіально? Японії пішло легко з Манчжукією, а тепер вона посягає по інші провінції північного Китаю, щоб дістати в свої руки нову територію з сиривцями і яких 80 мільонів нових людей, потрібних для збуту японських товарів. Ось за це йде боротьба в Китаю, яка є на ділі дійсною війною між японцями і китайцями.

ДИПЛОМАТИЧНА ПЕРЕМОГА УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА

Українська нація не має своєї суверенної держави, але поділена між чотирма чужими державами. Цей факт відсутності державності дає можливість правникам, що ототожнюють державність із національністю, заперечувати саме існування української нації (бо, мовляв, „державна формація нації“, а не „нація держави“) і тримати її поза рамцями Ліги Націй, що все була тільки Лігою Держав (а не Націй), та й то далеко не всіх.

Українська нація все ж існує, бо затримувати старі традиції втраченої державності і має велику волю, що виявляється в творчій чинності ту стару державність відтворити в нових формах. І ця воля, що збиває в твердий моноліт найактивніші чинники української нації та спонукує їх у містечку, в письменстві, в політиці, в суспільному житті керуватися спільним спадком духового багатства, залишеного попередниками, і спільними ідеалами, накресленими для будучини, витворює оте ядро національного провідника, згідно з виразом Мусоліні, є вже „державна в процесі творення“. Це ще не справжня держава, з визнаними правовими нормами, з визнаною драбинукою суспільних цінностей, з дипломатичними представниками та посольствами, але вже держава в „процесі творення“. Марно було б намагатися її не помічати; факти міжнароднього життя виводять що дня до зустрічі, а іноді до конфлікту з нею.

Хочу сьогодні оповісти про один такий конфлікт, що закінчився блискучою перемогою українських національних чинників. Від 1922 р. існує міжнародня організація студентства, відома під скороченою назвою СІЕ. І від самого початку її існування є в ній українське представництво в особах президії ЦЕСУСа, членів Центрального Союзу Українського Студентства. На всіх конгресах СІЕ, що відбуваються щороку, завжди можна було помітити представників українського студентства, що ніколи часу не марнували, але роздавали брошури про Україну, видавали різкими мовами (колі ще було трохи легше на гроші), переводили корисні дискусії, боролися на кож-

му кроці права української нації на вільне й самостійне існування, без опікунів і протекторів.

Не всім така праця українського студентства могла подобатися. Але москалі не брали ніякої участі в СІЕ, румуни й чехи заховувалися тихо й коректно, і тільки поляки виявляли не раз привселюдно своє незадоволення; а в 1924 р., коли конгрес СІЕ мав відбутися у Варшаві, навіть відмовилися дати українським представникам візи до Варшави і намагалися перебрати на себе обов'язки представити українське студентство, що, мовляв, у більшості складається з громадян Польщі. Але ЦЕСУС, позбавлений можливості вислати своїх представників до Варшави, переказав права представництва англійській делегації, яка з успіхом боронила українські права й добила того, що українцям дано дозвіл узяти участь у варшавському конгресі, де поляки, дарма що у власній столиці, потерпіли велику поразку. Від того часу позиції українського студентства в міжнародніх студентських колах дуже зміцніли, і воно мало можливість брати участь нарівні з усіми іншими в усіх міжнародніх маніфестаціях студентського життя. Нема ніякого сумніву, що активна участь українського студентства, як виразника волі окремої української нації, відіграє величезну пропаганду і політичну роль, бо приває міжнародне студентство, яке висилає до СІЕ своїх найкращих представників, будучих провідників відповідних держав, до думки, що Україна мусить мати не тільки своє окреме представництво, але й натурально і свою окрему державу. І українське студентство дуже ясно розуміє цілу вагу своєї участі в СІЕ і, не вважаючи на фінансові труднощі, робило все можливе, щоб сплатити свої членські внески та брати участь у всіх конгресах, тощо.

Останнього разу воно взяло блискучу участь (у квітні б. р.) в Неаполі в міжнародній студентській виставі мистецтва, де суворі критики відзначили українських митців між усіма іншими, як найбільш зрілих і цікавих.

Тимчасом українська сту-

дентська спортова дружина, кепканого м'яча в Празі отримала блискучу перемогу над чеською дружиною, що не дурно вважається за одну з кращих в Європі. Ця перемога піддала думку ЦЕСУСа вислати цю дружину на міжнародні змагання студентства, що мали відбутися в Парижі при кінці серпня. Досі українці не брали ніякої участі в студентських спортивних змаганнях. Наше життя не дає добрих умов на вироблення спортивних витрат, до того ж і фінансові витрати, по-лучені з висилкою більшої кількості людей в дальшу країну, були занадто високими для організації українського студентства. Проте, коли виявилось, що серед українського студентства знайшлася спортова дружина, що була спроможна понести з честю українське імя в світ, фінансові розрахунки мусили відійти на дальший план. Адже яку величезну пропаганду українському імені й українській нації дала би бодай одна перемога української дружини, коли на стадіоні, в присутності сотиссячнього натовпу чужинців, вивішувалась національний прапор переможців і відіграється їх національний гімн.

Тому було вирішено вислати спортову дружину в Париж до Парижа. Студентська організація почала переводити грошеві збірки на витрати по дорожжю й утримання спортовців у далекому місті. Але тут нараз виявилися величезні перешкоди, що їх, здавалося, було неможливо перебороти. Адже ці спортивні змагання мали відбутися в Парижі, де панує „людовий фронт“, що ним командує з Москви. А Москва відразу сказала: „До того не можна допустити!“ Французькі організатори спортивних змагань повторили з Москвою: „До того не можна допустити!“ І президія СІЕ, що складається на цей рік з представників країн „людового фронту“, повторила: „До того не можна допустити!“ І навіть вислала до ЦЕСУСа великого листа, в якому — аж

у дванадцятьох пунктах — намагалася вислати ЦЕСУСові, чому вона не вважає можливі, щоб українське студентство, як окрема національна одиниця, брало участь у міжнародніх спортивних змаганнях. Але ЦЕСУС тримався твердо і вислав до бюро СІЕ великий меморандум, у якому застав своє становище і справу українського студентства. Дуже твердими словами він дав зрозуміти, що в ніякому разі не дозволить поменшувати ці права і внісє справу на пленум конгресу. Булоб задовго переказувати зміст дуже доброго і переконливо складеного меморандума. Але ми не можемо не подати до відома українського громадянства отсього уступу, що завоює, звідки повстали несподівані труднощі.

Звідки виникла отся ідея, що підкинула виконному комітету СІЕ намір не допускати спортовців Українського Національного Центрального Союзу до участі в паризьких змаганнях? Чи не була вона часом підказана переговорами, що переводяться тепер між виконним комітетом СІЕ і представниками советського студентства? Ми так думаємо, бо цілком певно знаємо, що ці советські представники підносили питання присутності українців у лоні СІЕ, і що саме від того часу наші товариші почали відчувати сумніви щодо участі Українського Національного Союзу в СІЕ. Отже маємо всі підстави думати, що це внаслідок волі Советчини і її союзників повстають перешкоди для участі українців у спортивних змаганнях. Таким чином політика входить у СІЕ. Вона здобуває терені спорту і загрожує зруйнувати саму СІЕ. Ми зовсім не перебільшуємо в цих наших твердженнях. Щоб у цьому переконалися, досить поглянути на Лігу Націй, що помітно підупадає від того часу, як до неї ввійшли Совети і поширюють у ній свою діяльність.

Під кінець довгого меморандума ЦЕСУС поставив ви-

могу, щоб: 1) скасовано постанову виконного комітету СІЕ про недопущення українців до спортивних змагань у Парижі і щоб 2) всі ті пункти з обмеженнями (вище зазначені 12 пунктів), що генеральний секретар СІЕ був склав і прислав ЦЕСУСові, як образливі українській нації, були також скасовані й признані за суперечні з духом і статуту СІЕ.

Одержавши звістку, що меморандум ЦЕСУСа мав великий успіх, і що українським спортовцям визнано повні права, всупереч твердженням президії. Українське студентство отримало велику дипломатичну перемогу, тим важливіше, що впродовж місяця центральні студентські організації всіх європейських націй студіювали українську справу і мусили заняти щодо неї те чи інше становище. Боротьба, як довідуюсь, була велика, але тим більша перемога і тим важливіші її наслідки.

Евген Онацький, Рим.

Советські сірники

Мабуть советські сірники дуже погані, коли в советській гумористичній газеті стрічаємо такий припис як їх уживати: „Візьми англійський ніжик і відірви ним головку сірника. Так, спрепарований сірник наблизить до вогню перепачкованої запальнички та засвіти його!“

Учитель питається ученика:

— Я чув, що твій брат поїхав до Америки.
— Ні, прошу пана професора. Він мав їхати до Америки, однак поїхав до південної Африки.
— Ах так? Нічого дивного. Він усе був слабкий в географії.

На аматорському концерті.

— Чому цей аматор так страшно фальшує?
— Бо він глухий.
— І сам себе не чує?
— Не чує.
— То дайте йому знати, що арія вже скінчена.

Подружка розмовляла.

Жінка: — Де ти був учора вночі?
Чоловік: — А вмієш мовчати?
Жінка: — Як гріб!
Чоловік: — То мовчи і не допитуйся!

В. Куровський.

ПАТРОНКА ФІРМИ

У відділі „Б“ фірми „Рааг і Син“ панувала ввесь день атональна симфонія клацання на шістьох писальних машинах. П'ять машинок грало під вправними пальцями довголітніх стенотиписток, а шеста здоганяла їх задихана. Машиністку Мілер приняли на службу щойно недавно, на пробу; вона мала великі кучері, які притримували коліркову сіткою, рожеве личко і дуже ворухкі війки. Коли підносила очі вгору, то було в них так багато неспокійності й скромності, що глядачеві аж ставало ніяково.

Її товаришки не дуже її любляли у діло. — Вона недовго загреє тут місця. Наш шеф занадто строгий... Та маленька сцена змінила настрої до неї. Одного дня покликали панну Мілер до телефону. Пання Грегор підійшла до телефону: — Приватні розмови заборонені. Як? Но, винят-

ково, може покликати. Пання Мілер, вас просять до телефону.

Поведінка Мілерівної була досить дивна. Коли телефонувала, поправляла собі шось на шиї і зняла комірцеву. Далі зняла коліркову сіточку з голови, загорнула її в якийсь папірець і з пакетиком вибігла з кімнати. П'ять хвилин пізніше сиділа перед своєю машинкою; якби нічого не скоїлось. Її товаришки горіли з цікавості, але були занадто горді, щоб розпитувати її. Та коли безпосередньо перед перервою на обід увійшов до бюро возний і поклав перед Мілерівною її пакетик, іще з коробкою з закутками, панна Грегор не витримала.

— Подивіться! сіточка з голови Мілерівної знову вернулася до нас! Мілерівна відвернулася і закліпала віями: — Ті хлопчиська з університету страшенно комічні. Вони бояться іспиту і конче хотять щось

мати при собі для оборони.

Її товаришки ахнули. — Ах, це цікаво! То ви є маскоткою, що приносить щастя?

Мілерівна легко почервоніла: — Так мене навіть деякі називають.

Новина поширилась по цілому домі. Шеф був дуже забобонний, а це мало вплив на його співробітників. Настрій серед усіх поправився. Перший, що скористав із такої зірки, яка приносить щастя, був возний Франц. Він провис Мілерівну витягнути йому льос напередодні великої гри.

І справді возний на другий день виграв. Хоч і небагато, але досить, щоб усі у фірмі „Рааг“ замішувалися. Усі поводитися з Мілерівною дуже чемно.

З особою, що приносить щастя, не можна інакше! Хоч прокурист Райтер кепкував собі із „щастя“, але в суботу щезли серед таємничих обставин бюрові рукави Мілерівної і знайшлися аж тоді, коли прокурист епізнівся як звичайно при йшов до праці: — він передав їй ці рукави разом з китицею роз. Ціле бюро довідалось, що пан прокурист виграв минулої ночі якусь більшу суму у карти в клубі.

Фірма „Рааг і Син“ користалася щораз очевидніше з своєї „маскотки“. Переговори з паризькою фірмою Діваль, що почалася безвиглядно, нараз закінчилися з великим успіхом: французи згодилися увійти у тісну спілку з віденцями. Треба було тільки списати формаль-

ну умову. Тіло було ясно, що шеф вибираючись до Парижа не взяв із собою досвідченої машиністки, а Мілерівну. Ніколи ще Еміль Рааг не їхав так самотньо. Поїзд ніде не спізнявся, митна контроль була легка, у поїзді був окремий вигідний перелік.

Шеф фірми ввійшов з погідним усміхом до нотаріальної канцелярії, де треба було списати умову. Після кількох вступних речень, він звернувся до своєї машиністки: — Пання Мілер! Прошу мені подати біяенси.

Зірка відчинила течку з актами і передала шефові папери. Він перекинув їх і здригнувся: — Що це таке?! Цеж списи наших довгів, саме те, чого ті панове не повинні бачити. Де наші бі-

лянси? Подайте мені зделену папку. — Зелено?... — Но так, ту, яку я вам приготував на дорогу. Мілерівна почала хлипати: — Я думала... я замкнула її назад до каси. — Алеж я сказав вам виразно... — Я була така схвилювана... така несподівана подорож... — Чи ви уявляєте собі, що ви наробили? Ніхто крім мене не знає шифрованої цифри, яка відчиняє касу. Наша подорож пропала. Ми мусимо вертатися до Відня. Яка компротіація.

Він звернувся до представників фірми Діваль з хохлодною чемною міною: — Вибачте, мої папери за таку неприємність. Моя секретарка перемішала течку і не взяла потрібних паперів. За три дні я буду тут назад.

І глянувши на секретарку зловним оком, додав: — Але вже з іншою секретаркою!

Мілерівна сиділа знову перед своєю машинкою з

червоними очима, вся бліда. Все довкола неї мовчало, як у перших днях її праці в цьому бюро. Всі стратили довіру до її щастя. Коли вона одного дня збиралася до дому вполюдне, підійшов до неї возний і сказав попросту: — Ого, панночко! Довго вже ви тут місця не загреєте. А не забудьте за мою винагороду... бодай на чай. Я таки добре крутив... і за бонбонірку подбав і за свою вигру на лотерію збрехав... і щастя ви мали, що пан прокурист якось виграв у той день, коли взяв собі ваші рукави до клубу як талісман. Та тепер уже далі не піде!

Та заки дівчина спам'яталася, що їй відповісти, до великої салі вбіг молодий Рааг усміхнений: — Пання Мілер! — і розмахував газетою — я завжди вірив у вас! Уявіть собі, що ті Дівалі — банкрути. Якби ми були в Парижі зробили з ними умову, то ми тепер лежали б разом з ними! Вам належить тепер подвійна плата! Ви справді патронка нашої фірми.

Переклад Г. Г.

Всі друкарські роботи для видділу У. Народного Союзу замовляйте - - -

В ДРУКАРНІ „СВОБОДИ“
81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ЗА ГЛИБШИЙ ЗМІСТ

Чи хороші виступи, аматорські вистави, фестивали, пікніки, вечірні й уся т. зв. культурно-освітня праця є вистарчалними для громади в теперішніх часах? Таке питання ставив краєвий „Наш Пропор“ і відповідає, що така праця була вистарчална в час до світової війни, коли треба було нам детеріорувати невідому етнографічну масу у свідому українську націю. Тоді вишивана сорочка й жовто-блакитна стрічка, що то їх видно було на тих вечірних концертах чи фестинах, відігравали велику роль. Та тепер настали інші часи. Тепер уся увага треба звертати на зміст. На що тему читаємо в згаданій часописі таке, що й далі треба пристосувати і до нашого життя в Америці. Ось воно: „В нас у багатьох громадах до нині покутує той типовий для ментальності довоєнного українця погляд, що культурно-освітня праця має основоюватися на назверхнім документуванні українства почерез вишивки, чи національні картини, або почерез дешеві, позбавлені більшої вартості імпрези у виді фестинів, аматорських вистав, чи вечірок. Правда, такі імпрези мають своє значіння, але ніяким чином вони не сміють становити змісту культурно-освітньої діяльності. Такі формальні, назверхні обяви просвітнянської праці ніяким чином не причиняються до розросту культурно-освітньої праці, а навпаки, її розводняють, позбавляючи властивого змісту і цілі. Одиноким оправдуючим тут моментом може бути те, що, мовляв, такі імпрези притягають людей. Це в засаді правдиве. Але треба тямити, що на довшу мету, воно шкодить, бо відводить від дійсної культурно-освітньої праці, якої впливом повинно бути поглиблення своєї організованості, поглиблення тих усіх ідей, що то проводять у нашій національній чи суспільній роботі та її проявах. Ніяк не хочемо тут висказувати погляд, що прим. вечірні чи аматорські вистави зайві й некорисні. Ми лиш бажаємо твердити, що під сучасну пору по наших громадах культурно-освітня діяльність повинна заперестати оповиватись плащом дешевих національних вартостей. „Сьогодні зорганізована, свідомо українська громада повинна зрозуміти духа часу, який велить народові поглиблювати свої національно-громадські цінності, плекати характер, ставити волю та поширювати круг своїх громадських ідей. Українська громада повинна зрозуміти, що час пасивного культурницького пролітанства з його неглибокою психікою минає безповоротно, а на його місце прийшли часи, де треба замість хвилевого „фаєрверку“ дати реальну працю, яка у висліді дасть сильну, дисципліновану національну душу. Але, на жаль, мало в нас сьогодні громад, що розуміють цей наказ хвили. В більшості наші люди доводяться хвилевими успіхами у виді молодіжних імпрез, фестинів, чи маловданих аматорських вистав, думаючи, що це їхнє дійсне завдання. І коли так думають, то помиляються, бо дійсна культурно-освітня праця має на меті не форму — легку, гарну й дешеву, але важливу, глибоку зміст: перемикати націю та вищепити в неї такі ідеали, завдяки яким зуміла вона перетримати часи найгіршого лихоліття та діждатися кращої майбутності“.

3 РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ

Асторія, Л. Ай.
Поширюймо ряди У. Н. Союзу в Америці.

Хто прочитав уважно фінансовий і рекордний звіт У. Н. Союзу з липня ц. р., той, без огляду на його особисті переконання відносно всіх наших запомогових організацій в Америці, мусів признати, що наш Український Народний Союз це вже собі не звичайний „гурток заточених“, але модерно ведена, солідна наша запомогова організація в Америці, яка має 22,307 членів і 8,020 малолітніх членів, чи разом усіх 30,327 членів і \$4,208,485.32. Це вже не мало-важна собі річ, якесь льокальне товариство, але могутня українська фінансова інституція. Наша еміграція може бути горда на цю інституцію. Це сороклітній біляс невиспущений, мозольний організаційної праці нашого громадянства в Америці.

Чому якраз наша асторійська громада порушує отсею дорогою цю справу природно? Тому, що між іншими і в нашій громаді знаходяться ще такі громадяни, котрі дотепер мають те переконання, що, мовляв, ліпше сидіти вдома, нікуди не ходити і ніде не належати, а лише нарікати в гурті своїх найближчих знайомих, що ми, українці в Америці, до ніякої організаційної праці не надаємося, що нічого модерного ми тут не маємо та нічим, поза стародавніми справами, ми тут не цікавимося.

Фактично людям цього роду не хочеться нікуди належати і не хочеться глянути на справи широко відчиненими очима й побачити правду. Вони все критикують і їх критику можна схопити в такі токи:

1. Не хочеться мені ходити на ваші монотонні збори. 2. Не хочеться мені ходити на

ваші безнастанні пікніки, балі й імпрези. 3. Не хочеться мені належати до ніяких ваших Союзів, бо в американських „іншуренсах... числять дешевше. 4. Американські компанії присилають мені стало свого агента за вкладками до хати. 5. В американських компаніях, зчасом, ще за свого життя можу отримати свої гроші назад. І так у безконечність... Чи може в таких випадках наш пересічний урядник, перетяжений буденною працею, переконати такого громадянина, що й наш У. Н. Союз виплачує грошові звороти ще за життя, уділяє вразі потреби грошові позички своїм членам, не числячи вже грошових за допомог вразі каліцтва чи недуги члена?

Можливо, але до того треба доволі вільного часу, доброї волі і трошки посвятити... Щоб цим заробити, наш відділ ч. 5 У. Н. Союзу в Асторії, Л. Ай., підчас відділових зборів 21. серпня ц. р. вибрав до поміч місцевим урядником у проєднуванні нових членів ще й місцевого організатора.

Отже хто з наших місцевих українських громадян не є ще членом У. Н. Союзу, а бажав би собі запізнатися зо справами нашої організації ближче, то хай зволить віднести особисто чи листовно на адресу нашого організатора, а негайно отримає всі потрібні йому інформації щодо членства, обов'язків та користей, якими всі члени Українського Народного Союзу користуються.

Адреса організатора: Michael Biela, 32—32, 44th Street, Astoria, L. I., N. Y.

За відділ ч. 5 У. Н. Союзу в Асторії, Л. Ай., Н. Й.: Іван Сидор, голова; А. Климишин, скарбник; Павло Барнич, секретар; Михайло Беля, організатор.

3 ДНЯ

СОВЕТИ ТАКИ „ПОСТУПАЮТЬ“.

Хоч як чорно представляють справи в Совецях, то проте слідний і в них „поступ“. А на доказ цього подамо таке: Ми вже тому п'ятнадцять літ говорили, що Катенев, Зіновев, Бухарин, Радек, Раковський і інші, що були тоді в Совецях при владі, це бандити, злочинці, чужі агенти, вороги народу. А більшовики тоді доказували, що це „найрозумніші, найідейніші, найбільші прихильники народу“. Та минуло п'ятнадцять літ і ось ми бачимо, що більшовики повторюють те, що ми вже так давно говорили. Чи не „поступ“?

Або візьмем хочби Криленку, чи Тухачевського. Хібаж ми не говорили, що перший це шубравець, а другий бандит, та що обидва заслужують на те, щоб їх повісити? Бігме, говорили. Але більшовики тоді не слухали нашої доброї ради і вихваляли першого та другого, називаючи їх „героями революції“. Минуло трохи часу і „більшовики“ зробили так, як ми радили. Хібаж це не „поступ“?

Підімімімі хрочи дати. Хібаж ми не говорили, що советська влада жорстоко розправляється з селянами, що розстрілює селян за збирання колосків на полі, або за те, що хтось-там написав молака при доенні коров? А вжеж, що говорили. А що тоді нам відповідали, наприклад, УЦВісти? Чи не говорили, що ми „прокляті фашисти, агенти Гітлера, продавці капіталізму, зрадники народу, які хочуть підкопати сердечну робітничо-селянську владу“? Говорили, бігме, говорили. А щож тепер говорять сам Вишинський, головний прокуратор СССР? Говорить точнісінько те саме, що ми тоді говорили, і признає, що влада розстрілювала селян за збирання колосків і за випиту склянку молака. Так, признає, та ще й признає!

Цікаве тільки, чи більшовики пізнають, що й Сталін і його теперішні полководці теж бандити.

ГУМОР У РИСУНКАХ.

Підчас війни часописи альянтів рисували німецького кайзера, як він сидить на тарелі, задер ноги догори, в одній руці держить вилку, а в другій ніж, і так кусок за куском витинає м'ясо со своєї власної шинки і поїдає. Тим рисунком згадана преса хотіла представити брех хрчів і голод у Німеччині.

Тепер французька преса принесла також цікавий рисунок, але вже на іншу тему: Перед дзеркалом стоїть Сталін і, підкручуючи вус та вдвляючись хитримися азійськими очима у свою подобу, говорить: „Ей, Йосифе, Йосифе! Мені здається, що ти хочеш мене зрадити“.

Цікавий це рисунок. Недаром кажуть, що „фотографія рівняється десятком тисячам слів“.

ОСЬ, ДЕ ПРИЧИНА!

Раз писав один читач „Свободи“: „Скажіть мені, чому це

Вдавайтеся до свого агетна або до:
CUNARD WHITE STAR
25 BROADWAY. NEW YOR. N. Y.

так є, що один або два більшовики, які прийдуть на наш національний мітинг, або на якийсь відіт, потраплять так сколотити присутніми, що не раз доведуть до розбиття зборів? І всі ми бачимо, що їх є тільки один, два, а нас сто або двісті! проте їм удасться сколотити цілими нарадами“.

Питання це тяжке і довший час важко було на нього знайти відповідь. Та ось у „Нью Йорк Таймсі“ з 23 серпня ц. р. появилася новинка, яка до певної міри дає ключ до розв'язки. Ця новинка звучить: „Минулої ночі зухвалий смердох (сконк) з консервовою бляшанкою на носі, безпardonно походжав собі по вулиці, не звертаючи уваги на оточення. Побачивши це, шерифи відразу наступили ногою на гамульці і в одній миті пристанули два пасажирські боси та 25 автомобілів. Смердох не звертав на це ніякої уваги й уступив з вулиці швидко тоді, коли йому захотілося“.

ПО СТОРОНІ ЖІНОК.

Пише один з читачів „Нью Йорк Таймсу“, в числі з 26 серпня, таке:

„Ваші вчорашні завваги у зв'язку з назначенням губернатором Алабами, Грейсомом, своєї жінки до федерального сенату, доказує, що ви або реакціонер, або економічний рояліст. Ви не визнаєтеся в справах, бо інакше знали, що вже недалекий той час, коли сенат буде складатися з половини жінок, а найвищий суд на дев'ять членів буде мати п'ять жінок“.

„Кожний знає, що жінки мають стілький розуму, що й чоловіки. А хіба не говорив президент Рузвельт у Ронок, що щоб правити цим краєм, то не потрібно мати досвіду і вищої освіти? Потрібно лиш прочуття, а кожний знає, що жінки мають таке саме добре прочуття, як чоловіки“.

„Ви також переочуєте факт, що хтось раз згадав, що пані Рузвельтова може прийти як наслідниця по чоловіку. Коли би була гостра опінія проти того, щоб президент Рузвельт третій раз кандидувал на свій уряд, то тоді дійсно можна би було поступити так, як

алабамський губернатор, який назначив свою жінку до сенату і в той спосіб заховав у родині і губернаторство і сенаторство, задовольняючи кожного, крім хіба якихсь дуже норовистих критиків“.

3-УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЬО ЙОРК, Н. Й.

Зачинається шкільний рік.

В кого бється щире українське серце, той певно з початком шкільного року думає теж і про українську школу в Америці. А що шкільний рік уже наближається, то думаємо, що деякі з наших громадянств, що вже четвертий рік ведуться зразково українська школа під зарядом сестер василіянок при укр. греко-кат. церкві св. Юрія при сімей вулиці. Справа школи — це загально-народня справа. Нью Йорк як репрезентативна українська громада і репрезентативною повинна бути й українська школа. Хто ввійде до нашого шкільного будинку, той певно завважить зразковий порядок, як теж переконаність, що наука відбувається при денним світлі й у свіжій повітрі, та що діти вчать дійсно позитивних річей, виховуючись в релігійнім і національно-українським дусі. Платня за науку мала, доступна для кожного, а бідні діти побирають науку даром. Шкільний комітет намагається добувати гроші при допомозі різних імпрез і докладає всі зусилля, щоб вдержати цю школу. А тепер черга на родичів, щоб не забували за свій обов'язок платити свої діти до своєї рідної школи.

Шкільна Управа.

Славний актор стрінув у каварні товариша по званні, з яким не живе в надзвичайній приязні. На привіт простягає руку, та тамтою бере свою остенційно назад.

— Не бійтеся, пане, таланти то не тиф! — відповідає славний актор.

ІСТОРІЯ КИТАЙСЬКО-ЯПОНСЬКИХ ВІЙН

„Провідною думкою“ всіх війн, що їх Японія вела з Китаєм від найдавніших часів аж до війни з 1894—1895 року, була справа Китаю. Півострів, відомий з географії під назвою Кореї, до Х-го століття звався Чао-Гієн. На початку II століття після Христа були на цьому півострові три маленькі держави: на півночі Корея (відси назва краю), на південному заході Паїчче, на південному сході Сілла. Ця остання держава, що лежала найближче Японії, була тереном частих японських вправ. В одній з тих вправ коло 200-го року по Христі, як каже японський переказ, держава Сілла зовсім піддалася японській зброї. На цій події, зрештою непотвердженій історією, японці основували відтепер свої претенсії до Кореї.

В 656-тім році держави Корея і Паїчче виступили проти Сілли, яка вівзала поміч китайців. Рівночасно на поміч держави Паїчче прийшли японці і тоді вперше стрінулися на полі бою з китайцями (658—600 року).

Зчерги стрінувся Китай із Японією як із ворогом підчас монгольських завоювальних походів. Кублайхан після завоювання Китаю хотів поширити свою владу і на японські острови. В 1271 році зажадав остаточно від японців, щоб зложили йому присягу на вірність. Як японці відмовилися, постановив уладити виправу проти Японії. В 1274 році відплила до японських берегів монгольсько-китайська флотія: 300 кораблів. Японська флотія побила їх тяжко під Цушімою. Також друга спроба (1281 року) із 900 кораблями покінчилася невдачно: тайфун знищив кораблі, а їх залога згинула з рук японських лицарів. У 1284 році Кублай, не зважаючи на попередні неспіхи, приказав своєму головнокомандуючому Афагаї підготувати нову виправу. Два роки пізніше закінчив цю думку, бо китайці відмовилися взяти участь у війні.

Від того часу до кінця XVI століття японці жили в згоді з Китаєм, коли не брали під увагу нападу японських піратів на бережжя Китаю. Коли в Японії прийшов до влади генерал Тойотомі-Гідейоші (1536—1598), почалася нова доба у взаєминах між Китаєм і Японією. Гідейоші під впливом своєї честилюбності великого вождя та щоб відвернути увагу неспокійних японців від державних справ, задумав завоювати Китай. Тому старався намовити короля Кореї, щоб дав йому поміч у задуманій війні. Коли Корея відмовилася дати поміч, пішов походом на Корею в 1592 р. Японці перебігли всю Корею, винищили населення, столицю перемінили в руїни. На спогад перемоги висипали в Кіото могили з обрізаних носів і вух корейців. Корейці вівзали тоді на поміч китайців. Китайці потерпіли зпочатку на суші в 1592 р. велику невдачу, та рік пізніше перемогли японську флотію.

В 1597 році японські

відділи знову напали на Корею. Несподівана смерть Гідейоші (1598 року) припинила японські завоювальні пляни. Китайці, прогнати японців із Кореї.

Майже триста літ китайсько-японських взаємин не закаламутило ніяке непорозуміння. Була лише випава на острови Рію-Кію (по китайськи Лін-Чін) у 1609 р. Острови ті поправді були незалежні, однак від 1372 року платили данину, залежно від обставин: або Китаєві або Японії. В 1874 році японці у зв'язку з убивством 66 людей з Рію-Кію на побережжі Формози, пригадали собі про ті острови та зажадали від Китаю, щоб признав протекторат Японії над Рію-Кію. Всеж таки володар Рію-Кію і далі платив данину Китаєві. В 1876 році японці здетронизували його і три роки пізніше заняли острови й анексували їх, хоч не погодили тієї справи формально з Китаєм.

В тім самім часі виринув знову спір за Корею. Корея в дійсності незалежна, так як і острови Рію-Кію, платила здавна данину Китаєві, а часто теж, хоч неправильно, платила і Японії. Відколи в Китаю стала володіти манджурська династія, Корея щораз рідше посилала данину Японії, аж вкінці в 1811 році зовсім перестала платити. Після 1868 року царський уряд Японії зажадав від Кореї, щоб правильно платила данину, та щоб признала зверхність Японії з титулу виправити Гідейоші. Коли Корея відкинула ці домагання, Японія вислала в 1875 році кораблі та силою примусила Корею, щоб признала Японії спеціальні торговельні привілеї. Корейці дуже ненавиділи японців за їх часті виправи на їх рідний край. Ця ненависть вибухла з великою силою в повстанні в південній Кореї (в травні 1894 року) проти чужинців. Корейський уряд зажадав поміч Китаю. Китай вислав 5,000 воїків. Японія відповіла на те, що висадила свої відділи та не хотіла вже їх заборати з Кореї після здавлення повстання. З того прийшло до непорозуміння між Китаєм і Японією, що вкінці довело до збройних сутичок і до формальної війни (1. серпня 1894 року) До шістьох місяців японці зовсім розбили китайців. Переможна Японія одержала на основі миру, заключеного 17. квітня 1895 р. в Шімоносекі, крім 200 мільйонів таселів відшкодування, Формозу та Пескадорські острови і прозакладувати Китай. Тому текторат над тією частиною Манджурії, яку заняла при кінці війни.

Від корейської війни Японія не вела „війн“ проти Китаю: здобуття Манджурії, Моансю-лі, Джеголю, Чагарю і дальшого походу у глибину Китаю відбувалися без формального виповідження війни.

— Скільки коштує скот із легкопадом?
— Десять доларів.
— А коли легкопад не отвориться?
— Дістанете ващі гроші назад.

Всім відома річ, що одною з найпочитніших книжок є ПРИГОДИ ДЕТЕКТИВІВ. Усі їх читають і люблять. Фактом є, що найвизначніші люди, котрі все дуже заняті й багато читають, купують ці книжки, які вони читають для розваги. Як почнете читати пригоди детективів, то вони вас так захоплять, що не покинете їх читати, поки не скінчите.

Книгарня „Свободи“ дає спеціальну оферту на такі детективні новелі:
ШЕРЛЮК ГОЛМС **ЗНАН ЧОТИРЬОХ** **НЕЗВИЧАЙНИЙ ЗЛОДІЙ**
КРИВАВИЙ ШЛЯХ **ПЕС БАСКЕРВІЛІВ** **СУД ЧОТИРЬОХ**
Всі вище подані книжки разом можете тепер набути у „Свободі“ за \$1.25
„СВОБОДА“, 83 GRAND ST., (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ТРАГІЧНІ ВИПАДКИ В СЕЙНТ КЛЕР, ПА.

Дивно, що в нашій околиці є стільки наших людей, серед яких є багато таких, що то вміють щонебудь описати, а вісток з нашої околиці в часописах мало. А трапляються тут деколи цікаві речі, трагічні і комічні.

От і тепер тут у Сейнт Клер стався страшний випадок. Один поляк, Антоні Стаднік, сидів собі з родиною на ганку, начеб нічого не було. Втім біля десятої години він відійшов, а за пару хвилю роздався страшний вибух у його городі. Люди позбігались і побачили жахливу сцену: зо Стадніка лишилася тільки голова і трошки з горішньої частини тіла. Решту, враз із нутрощами, порозкидало по деревах і чужих городах, що аж страшно було дивитися. Той чоловік пішов собі під дерево, положившись і поклав біля себе десять кавалків динаміну і „сфасверкував“ себе.

А що властиво цікаве, то те, що це вже четвертий випадок у нашій оселі, а всі поляки. Передтим один застрелився з револьвера; той шкоти не нароби, бо пішов собі на цвинтар! Другий випадок, то ніхто добре не знає, як це сталося. Бо чоловік збирався до роботи, а в той час у пивниці експлуодувала пачка з динамітом і його розірвало на шматки, як також рознесла половину хати. Той був молодий, нежонатий. Третій був старий. Дав дитині 10 центів і післав її до sklepu, щоб йому не перешкоджала, а сам пішов на другий поверх, прилучив собі дріт від радіа, а на живіт наклав динаміту. Йому також нутрощі порозкидало по ціль хаті, але шкоди мало наробило.

Четвертий також пішов на цвинтар, узявши з собою динаміт. Тому тільки голову відірвало, але шкоди не було. Найбільше шкоди наробив такий той перший, якого нутрощі порозкидало по чужих городах так, що знищило ярину й овочі.

Подав А. С., Сейнт Клер, Па.

— Наскільки я добре поінформований, то ваш чоловік є консулем.
— Цезар був консулем; мій чоловік є генеральним консулем.

— О —

Перешкода.

— Чи пан директор є? — Нема.

— А коли вернеться?

— Не знаю. Присуд о-голосять пополудні.

НОВІ КНИЖКИ З КРАЮ

Д-р Шухевич Степан: ГІРКІЯ ТО СМІХ. Воєнні оповідання	50
Мродовець, Д.: КІМНАТА З ОДНИМ ВХОДОМ. Сензаційна повість	50
Полінич, Б.: ТОВАРИШІ УСМІХУ. Сензаційна повість	40
Еголь, М.: СТРАШНА ПОМСТА та інші оповідання з передмовою М. Голубця	1.00
Радич, В.: МАКСИМ ЗАПІЗНЯК, в двох томах	1.00
Чайковський, Андрій: ЗА НАЖИВОЮ. Повість з галицького селянського життя	50
Горішніський, П.: ПІД ПРАПОРІ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО	50
Будачевський, В.: ГРЕМІТЬ. Історична повість	50
Голубець, Микола: ГЕП ВІДНО СЕЛО. (Нарис)	50
Журба, Г.: ЗОРІ СВІТ ЗАПОВІДАЮТЬ з післясловом М. Голубця	50
Косач, Юрій: СОНЦЕ В ЧИГИРИНІ. Повість про декабристів на Укр.	50
Павло, Селі (Свенціцький): СТЕПОВІ ОПОВІДАННЯ	50
Турийський, Осип: СИН ЗЕМЛІ, в двох томах	1.00
Верн, Жиль: ЗАМОК У КАРПАТАХ	40
Островський, В.: ЗА ГРОШЕМ. Оповідання	50
Голубець, Микола: ЗА УКРАЇНСЬКИЙ ЛЬВІВ. Епізоди боротьби XIII—XVIII в.	25

Замовлення враз з належитістю слати на адресу:
"SVOBODA,"
81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

7 ПІСЕНЬ НА ФОРТЕП'ЯН "MELODIES OF UKRAINE"

1. Українська Думка, Присовського... 65ц.
2. Українська Шумка, Зентарського... 50
3. Сонце низенько, вечір близьенько (концертне) ... 75
4. Закувала та сива зозуля ... 50
5. Засвітали Козаченьки ... 50
6. Козак ... 75
7. Ще не вмерла Україна ... 35

Разом \$4.00

Цих сім пісень Книгарня „Свободи“ продає за \$2.00

"SVOBODA,"

83 GRAND ST., (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

ПОЩО ГРАТИ ТІ САМІ ТЕАТРАЛЬНІ ШТУКИ? — ГРАЙМО ВСЕ НОВІ

ІНСТИТУТКА. Інцензація на 6 картин, з повісті Марка Вовчка. Надається до вистав спеціально для жіночих і дівочих клубів і кружків (12 осіб, 10 жінок і дівчат, 2 чоловіки) Ціна разом з партитурою	35 ц.
ЖЕНИХ (Бандити). Комедія на 2 дії зі співами (7 осіб)	20 ц.
ОХАВ СТІЛЕЦЬ НА ВІЙНОЇНКУ. Песа на 5 дії. 3 режисерськими заввагами. Осіб 9	30 ц.
ТУРЕЦЬКІ СТАРОСТИ. Комедія на 3 дії. 12 осіб	35 ц.
ОП МОРОЗЕ, МОРОЗЕНКУ. Драма на 3 дії. 3 режисерськими заввагами. 9 осіб.	30 ц.
МИ ЙДЕМО В БІЯ. Драма на 4 дії. 3 режисерськими заввагами. (8 осіб)	25 ц.
СТРАШНА ПІМСТА. Драма на 4 дії. Історична драма з часів нападу татар та турків на Україну. (12 осіб)	25 ц.
ДЕСЯТНИК ЛЮЛЬКА (Бо війна війною). Жарт на 3 дії. 8 осіб	30 ц.
МОДЕРНИЙ ГОСПОДАР. Комедія на 3 дії. (10 осіб)	25 ц.
КУМ СОЛТИС. Комедія на 3 дії. 10 осіб	30 ц.
ГЕТЬ З МУЖЧИНАМИ. Комедія в 3-ох діях. 14 осіб	35 ц.
ЯКЕ ІХАЛО, ТАКЕ ЗДИБАЛО. Комедія на 2 дії. 9 осіб	20 ц.
ДЕ ГОРІВКА БУВАЄ, ТАМ ДОБРА НЕМАЄ. Народна штука в 3-ох діях. 13 осіб. Режисерські вказівки	40 ц.
Ц. К. КАПРАЛЬ ЛОПУХ. Комедія на 4 дії. Осіб 15	30 ц.
ДОВБУШ. Історична драма на 5 дії. 10 осіб	35 ц.
ТРИ ГЕРБИ. Комедія на 3 дії. 14 осіб	30 ц.

"SVOBODA,"

81-83 Grand St., (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

ІНЦОНАЦІЙНИЙ КОНГРЕС МІЖНАРОДНОГО КАТОЛИЦЬКОГО СТУДЕНТСЬКОГО ОРГАНІЗАЦІЇ „ПАКС РОМАНА”

(Надіслане Українським Бюром у Лондоні).

Цього року відбувся в Парижі конгрес „Пакс Романа” з нагоди Міжнародної Вистави. Він тривав від 24 липня до 2 серпня. Прибуло біля 700 делегатів від сотень студентських католицьких організацій з усіх сторін Європи і зза моря. Українська делегація складалася з десятиох членів, які заступали дві організації, що є членами: товариство українських студентів-католиків „Обнова” у Львові та „Ліга української католицької молоді Америки й Канади”.

Сам конгрес попередил студійні (наукові) дні, які відбувалися в селі Буфемон біля Парижа, в одній з жіночих колегій, і мав характер інтелектуальних реколекцій. Тривали вони від 24—28 липня. Темою тих нарад було практичне питання „Освіта католицького студентства на ґрунті професійному, культурному та соціальному”. Рівночасно з тим обговорювано проблемні внутрішньої співпраці між подібними міжнародними секретаріатом „Пакс Романа”, якого о-сідок знаходиться вмісті Фрід-бургу, у Швейцарії, де в-також і знайшли католицький університет.

Щоденні Служби Божі та вечірні доповнювали програму праці. В Буфемоні було шість українців-делегатів. Щодня правлено українську греко-католицьку св. Літургію, до якої служили рівночасно всі делегати. В день празника патрона України, св. Володимира Великого, відправлено офіційну Службу Божу для всіх учасників, з відповідними по-ясненнями.

Українське товариство „Обнова” одержало вдруге провід Секретаріату Унійної Праці, т. зв. „Про Орієнте”, який має за завдання інформувати всі організації, сфедеровані в „Пакс Романа”, про працю на місійному терені для зєдинення Східної Церкви з Західною. Головою цього секретаріату став д-р Микола Чубатий, професор української Богословської Академії у Львові.

Властивий конгрес відбувся в Парижі. Програма його складалася головню з репрезентаційних функцій.

Крім офіційної української делегації, яка складалася з десятиох членів, були на конгресі ще два українці із Закарпаття, які зведомих причин не входили офіційно в склад Української делегації.

Привіт конгресові від українського католицького сту-

дентства передав о. д-р і. Гри-них, професор Української Богословської Академії, зазначуючи, як дуже цікавиться українське студентство міжнародним студентським католицьким рухом і як дуже його до-тикає тема, що має бути пред-метом нарад конгресу, а саме, „Безробіття покинутих у-ніверситетських студентів та можливість приміщення їх у мі-сійних місцях нових країв”. Спеціально передав українське студентство привіт католиць-кій Франції та господарям кон-гресу, з якими лучать їх старі дружини звязки ще з наших княжних часів, коли княгиня Анна Ярославна стала дружи-ною французького короля Генриха ІІ.

Від „Ліги української мо-лоді Америки й Канади” ви-став конгрес п. М. Граб, о-правдуючи рівночасно прези-дію „Ліги”, яка, з огляду на-власні регіональні зїзди в А-мериці й Канаді, не могла ви-слати когось зо своїх членів до Франції. П. Граб зазначив, що канадські українці приві-тають раді, що можуть спів-працювати з решкою като-лицької молоді на загально-нім своїх дєвіз „Для Бога й Батьківщини”.

В програму конгресу вхо-дила також торжественна від-права Соборної Служби Бо-жої в українському обряді в сослуженні трьох священників у великій базиліці Пресвято-го Серця Христового на Мон-мартр у Парижі. Підчас св. Лі-тургії український хор співав частину Служби Божої укла-ду „Кошиця”. Українська від-права припала всім присут-нім делегатам і гостям дуже до вподоби і велика части-на з них приступила до св. Причастя під двома видами. Паризька католицька преса дуже тепло писала про цю відправу.

На закінчення конгресу всі делегати вирушили, щоб зло-жити шану на могилі Неві-

домого Французького Вояка. Голова конгресу зложив ві-нок на гробі та запалив віч-ний вогонь, який йому подали двоє дівчат: одна, в болгар-ському, а друга в українсько-му гуцульському національ-ному стрібі. Біля могили пови-вали два прапори: один фран-цузький, другий український.

Наступний конгрес „Пакс Романа” відбудеться в місті Блед у Словенії (Югославія). Організують його словінці раз-ом з хорватами. Президен-том конгресу вибрано цього року словінця. Правильною те-мою нарад буде „Небезпеки комунізму та завдання като-лицького студентства супроти цієї небезпеки”. Українські ор-ганізації роблять заходи, щоб один з програмових референ-тів передано українцям.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

З ювілею на будову читальні в селі Стрілки, пов. Бібрка.

З нагоди 25-літнього юві-лею шасливого подружжя життє громадян Максима й Ан-ни Гавришків їх діти влашту-вали ім несподівану гостину, на яку прибуло досить поваж-не число громадян. Підчас за-бави забрав слово Петро Ро-гоза і, побажавши ювілятам всього найкращого, підпрідав припавних не забути про їх на-годи також про рідне село, в-якому розпочали будову чи-тальні „Просвіти” і до амери-канських односельчан зверта-ються з проханням про поміч. Вслід за тим перерезано збір-ку, якою зяналися панна А. Паликій й пані Квасній. Жерт-ували: Катерина Каника \$2; по \$1: М. Гавришко, К. Кра-сній, М. Скалоцький, М. Пала-жій, С. Максимів, І. Юзва, М. Куць, К. Джекобсон, П. Рого-за, П. Бєсکید; по 50 ц.: І. Со-йка, К. Брезович, К. Портер, М. Наумович 45 ц.; по 25 ц.: А. Мартинів, А. Скалоцька. Решта дрібними. Разом \$14.55.

Листа з проханням з рідного села одержав гром. П. Черкас і з ним узявся до односельчан, що перебувають у Трентоні, Н. Дж. Вони вибрали комітет, до якого ввійшли: П. Чер-кас, голова, П. Рогоза, касієр, А. Кривий, секр.

Цей комітет просить одно-сельчан із села Стрілки, пов. Бібрка, що перебувають в А-мериці, надіслати ласкаво свої жертви на ту ціль. Жертви мо-жна слати або на руки касієра П. Рогози, 778 Beatty St., Tren-ton, N. J., або просто до села на руки о. Левка Вашука, який є головою краєвого комітету будови.

Мисиф Квасній.

В КОЖІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХА-ТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА”

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

На всіх імпрезах і весіллях „Радіона Оркестра”
М. А. СЕРБІНСЬКОГО
Обслуговує і навіює танцюючі.
189 AVE. A, NEW YORK CITY.
Телефон: ALgonquin 4-4952

ПОТРЕБНО ДОСВІДНИХ SHEEP CASING SELECTORS.
Постійна робота.
SHEPHERD CASING CO., Inc.
235 FRONT STREET,
NEW YORK, N. Y.

ПОТРЕБНО РІЗЬБАРІ, СТОЛЯРІ, що вміє виробляти церковні річч, як Престілі, Кінолі, Іконостаси.
Платитись сєчас.
UKRAINIAN CHURCH,
BOX 545, ELMORA, PA.

ВЗОРІ
кавал, шити до ви-шивання D. M. C. і стемповані річч. Пн-шій по каталог до:

UKRAINIAN BAZAAR,
97 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

Д-р С. ЧЕРНОВ
(Европейський спеціаліст)
Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок. — Шкіра й крова.
223 Second Ave., cor. 14 St., N. Y. C.
Room 14.
Офісові години: 10—8; неділя 11—2
Жінка-доктор до обслуги.
Прохіді X & Флорескєп \$2.00.

Д-р Е. Я. МИХАЛЕНКО
ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
1605 W. CHICAGO AVENUE
(cor Chicago and Ashland)
CHICAGO, ILL.
Урядові години:
9—10; 1—4; 7—8.
Офіс: phone: SEely 5004.
Res. phone: Van Buren 1126

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12
ввєрід від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12
ввєрід від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12
ввєрід від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12
ввєрід від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12
ввєрід від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12
ввєрід від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12
ввєрід від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12
ввєрід від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12
ввєрід від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12
ввєрід від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12
ввєрід від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12
ввєрід від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12
ввєрід від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12
ввєрід від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12
ввєрід від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12
ввєрід від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12
ввєрід від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12
ввєрід від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12
ввєрід від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

ТАРЗАН І БОГІНЯ МАІВ.

(101)

Перескакуючи каміння у ша-
хтї, у денім біну, Тарзан зближався
до святині „зеленої богині”.
То тут то там йому дорого за-
ступали маянські покручі, але
він відтравчав їх набік, а сам
біг далі. Раз заступили йому
дорогу кільканацять маянців,
яких він оминув хитрощами:
він нібито пустився просто на
них, але в останній секундї ви-
минув їх і побіг боком.

Ще кілька хвилю і він опи-
нявся у підніжжі святині. Не
роздумуючи довго, він скочив
на підмурівки, бо святиня бу-
ла побудована в пірамідальній
формі і мала сходи, по яких
зручний чоловік міг легко бі-
гати. Як уже згадано перед-
тим, маянці були фізично ду-
же сильні, але не були такі
зручні як Тарзан. Також вони
поволіше думали.

Діставшись на ширшу гале-
рію, Тарзан біг усе вперед і
вперед. Кілька разів він про-
минув якийсь чорний отвір, а-
ле уважав за відповідне оми-
нати його і бігти далі. Аж
вкінці він прибіг до місця, де
тих чорних отворів було біль-
ше. Кинувшись оком на них, він
побачив, що там стоять ма-
янські сторожі. Ще кілька хви-
лин і він натрапив на цілий
гурт.

Обернувшись, він побачив
позаду себе також цілий гурт
кремезних маянців. Втікати не
було як. Треба було знов роз-
починати боротьбу, і то серед
значно гірших обставин. Він
скинув чотирьох маянців на
землю, але решта маянців пе-
ремогла його і, скрутивши
його руки взад, стягнула його
на землю. Перший раз Тарзан
відчув на собі їх страшну
силу.

МИРОН ЛІТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжниць, як далеко поза
Буарком. Вразі потреби теле-
фонуйте до нас. Обслуга шир-
і чесна. Office
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: BUx 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ
В БРОК, БРООКЛІН, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 185 St.), BRONX, N. Y.
Tel. MEtrose 5-5577.

JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified Funerals as low as \$150.
Telephone: ORchard 4-8063